

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

XIIe KAMER

A R R E S T

**nr. 218.918 van 17 april 2012
in de zaak A. 199.727/XII-6550**

In zake: XXXX
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Tom De Sutter
kantoor houdend te 9000 Gent
Koning Albertlaan 128
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen:

het GEMEENSCHAPSONDERWIJS, vertegenwoordigd door
de Scholengroep 28 Westhoek
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Marc Stommels
kantoor houdend te 2000 Antwerpen
Amerikalei 220 bus 14
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 5 april 2011, strekt tot de nietigverklaring van:

“- de tuchtsanctie van definitieve uitsluiting opgelegd door de directeur van de middenschool ‘De Vierboete’ te Nieuwpoort aan XXXX op 18 januari 2011 (eerste bestreden beslissing);
- de beslissing van de beroepscommissie van 2 februari 2011 waarbij de voormelde tuchtsanctie van definitieve uitsluiting wordt bevestigd in graad van administratief beroep (tweede bestreden beslissing).”

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en de verzoekende partij heeft een memorie van wederantwoord ingediend.

Eerste auditeur-afdelingshoofd Rudi Van Der Gucht heeft een verslag opgesteld.

De verzoekende partij en de verwerende partij hebben een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 13 maart 2012.

Staatsraad Geert Van Haegendoren heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Olivier Coopman, die loco advocaat Tom De Sutter verschijnt voor de verzoekende partij en advocaat Jan Fransen, die loco advocaat Marc Stommels verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur-afdelingshoofd Rudi Van Der Gucht heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. Verzoekster is tijdens het schooljaar 2010-2011 leerling aan de middenschool De Vierboete te Nieuwpoort, een onderwijsinstelling die behoort tot de scholengroep 28 van het Gemeenschapsonderwijs.

3.2. Op 22 december 2010 richt de directeur van de betrokken school aan de moeder van verzoekster het volgend schrijven:

“1° Naar aanleiding van de in de rand vermelde klassenraad voelen we ons verplicht jullie op de hoogte te brengen van de minder goede resultaten v. jullie dochter. Deze zijn vooral te wijten aan haar beperkte inzet en

geringe motivatie. Momenteel verlopen haar stages zoals het hoort maar... 'stages' zijn slechts een onderdeel v.d. totale opleiding!!!

2° Tucht sanctie: 3dagen uitsluiting.

Na de klassenraad te hebben samengeroepen op woensdag 22/12/2010 hebben wij de beslissing genomen jullie dochter op donderdag 23/12/2010, maandag 10/01/2011 & dinsdag 11/01/2011 voor alle lessen uit te sluiten.

Volgende feiten hebben hiertoe aanleiding gegeven: Diefstal v.e. rekenmachine v.e. medeleerling. [Verzoekster] gaf spontaan toe toen ze door mij met dit feit geconfronteerd werd.

De aanwezigheid v. jullie dochter op school is vereist.

Tevens wordt jullie dochter onder contract geplaatst. Het niet naleven ervan kan leiden tot een definitieve verwijdering uit school.

Gezien de ernst v.d. feiten ben ik ervan overtuigd dat jullie begrip kunnen opbrengen voor de door ons genomen sanctie.

Mag ik vragen deze brief voor gezien te willen ondertekenen en via [verzoekster] aan mevr. [...] te bezorgen.”

Deze beslissing bestrijdt verzoekster met het beroep, gekend onder rolnummer A.199.726/XII-6549.

3.3. Op 23 december 2010 ondertekenen verzoekster en haar moeder en de directeur een zogenaamd contract waarin, op straffe van een mogelijke verwijdering uit de school, schoolafspraken worden gestipuleerd.

Op 14 januari 2011 stelt de begeleidende klassenraad een aantal disfuncties vast betreffende de uitvoering van verzoeksters stage.

Op 18 januari 2011 adviseert de begeleidende klassenraad om de procedure tot definitieve uitsluiting van verzoekster op te starten.

3.4. Bij ter post aangetekend schrijven van diezelfde dag wordt aan de moeder van verzoekster het volgende medegedeeld :

“Na de klassenraad te hebben samengeroepen op vrijdag 14/01/2011 & dinsdag 18/01/2011 hebben wij de beslissing genomen om jullie dochter definitief uit school te verwijderen.

[volgt een overzicht van de feiten]

Gezien de ernst v.d. feiten op haar stageplaats en het niet respecteren v.d. in het contract vastgelegde voorwaarden hebben wij de beslissing genomen jullie dochter [...] m.i.v. woensdag 19/01/2011 niet meer tot de

school toe te laten. De handelswijze van [...] vormt immers een gevaar voor het ordentelijk verstrekken v.h. onderwijs en/of de verwezenlijking van ons opvoedingsproject.

Vóór het ingaan v. deze tuchtmaatregel heb ik u op dinsdag 18/01/2011 telefonisch via uw GSM op de hoogte gebracht v.d. door ons genomen beslissing.

Het C.L.B., gevestigd op hetzelfde adres van onze instelling, werd eveneens op de hoogte gebracht en kan/zal jullie helpen bij de keuze van een andere school.

Opmerking: de 3 lesdagen na kennisname v.d. tuchtmaatregel hebben de betrokken leerling en/of de ouder(s) recht op overleg met de directeur.”

3.5. Op 19 januari 2011 vindt er tussen de directeur van de betrokken school en verzoekster, vergezeld van haar moeder, een overleg plaats.

3.6. Bij een ter post aangetekend schrijven van 24 januari 2011 tekent de raadsman van verzoekster bij de directeur van de betrokken school beroep aan tegen de verwijderingsmaatregel. Onder meer schrijft hij daarin dat het beroep tijdig is want ingediend “binnen de drie lesdagen nadat het overleg heeft plaatsgevonden” en “in elk geval tijdig bij gebrek aan individuele kennisgeving van de beroepsmogelijkheid tegen de thans bestreden tuchtsanctie waardoor de beroepstermijn hoe dan ook nog niet is beginnen lopen”.

Op 28 januari 2011 richt verzoeksters raadsman hetzelfde beroep aan de algemeen directeur, waarbij hij daarenboven uitvoerig zijn beklag erover doet dat de directeur van de middenschool nalaat om de correcte informatie te verstrekken over de bestaande beroepsmogelijkheden en over de coördinaten van de bevoegde schoolinstanties en dat hij nog steeds geen inzage heeft gekregen van het tuchtdossier.

3.7. Op 2 februari 2011 neemt de beroepscommissie de volgende eindbeslissing :

“Stricto senso is er enige onduidelijkheid over het verloop van de gevolgdde procedure.

In de brief van 24 januari 2011 van de raadsman van de moeder en de leerling [...] blijkt dat de raadsman het schoolreglement kent (zie expliciete verwijzingen naar het schoolreglement).

De moeder en de betrokken leerling hebben bij inschrijving aan het KTA Diksmuide het schoolreglement ontvangen en getekend voor akkoord. Het beroep aan de Algemeen Directeur, de heer Dirck Defever, d.d. 28 januari 2011 is laattijdig ingediend en dus onontvankelijk. Besluit: de beslissing blijft gehandhaafd.”

Op 3 februari 2011 wordt aan de raadsman van verzoekster ter kennis gebracht dat de beroepscommissie “de beslissing van de bevoegde directeur” bevestigt. Gemotiveerd wordt:

“De termijn voor het indienen van het beroep bij de algemeen directeur, zowel geteld vanaf de datum van het gesprek met de ouders en de beslissing van de directeur alsook vanaf de datum waarop u als raadsman te kennen hebt gegeven op de hoogte te zijn van het dossier en van het schoolreglement en de bepalingen mbt. de beroepsmogelijkheden, werd ruimschoots overschreden.”

IV. Ontvankelijkheid van het beroep

4.1. Verwerende partij werpt op dat verzoekster niet op ontvankelijke wijze het georganiseerd administratief beroep heeft uitgeput, zodat het beroep tot nietigverklaring niet ontvankelijk is.

4.2. Deze exceptie houdt rechtstreeks verband met de grond van de zaak, namelijk met het hierna aan de orde komende eerste middel.

5.1. Vervolgens werpt verwerende partij op dat enkel de beslissing van de beroepscommissie een eindbeslissing is en dat het beroep tegen de beslissing van de schooldirecteur niet ontvankelijk is.

Verzoekster verklaart zich ter zake te gedragen naar de wijsheid van de Raad van State.

5.2. De tuchtbeslissing van de beroepscommissie is in de plaats gekomen van de beslissing waarvan beroep. Enkel de eindbeslissing is een ontvankelijk aanvechtbare rechtshandeling.

De exceptie is gegrond.

6.1. Ten slotte betwist verwerende partij het actueel belang van verzoekster. Dit is volgens haar afwezig omdat verzoekster, door zich reeds op 25 januari 2011 in een andere school in te schrijven, zelf een toestand creëert waarbij re-integratie onmogelijk is. Zij wijst erop dat het tuchtdossier verzoekster niet kan achtervolgen, aangezien het niet is toegelaten om het door te geven aan een andere school.

6.2. Wie zoals verzoekster een tuchtsanctie krijgt opgelegd beschikt steeds over een gekwalificeerd moreel belang om deze maatregel in rechte te bestrijden, aangezien de tuchtsanctie de morele afkeuring impliceert van haar gedrag. Die blamage wordt niet tegengesproken en is evenmin verdwenen omdat verzoekster ondertussen in een andere school is ingeschreven.

De exceptie wordt verworpen.

V. Onderzoek van het eerste onderdeel van het eerste middel

Standpunt van de partijen

7. In het eerste middel voert verzoekster in het eerste middelonderdeel aan dat het motief om haar intern beroep als onontvankelijk *ratione temporis* af te wijzen niet deugdelijk is en dat haar administratief beroep wel degelijk tijdig was ingediend, aangezien verwerende partij is voorbijgegaan aan de verplichting om in de oorspronkelijke tuchtmaatregel -een individuele beslissing met rechtsgevolgen- de beroepsmogelijkheden te vermelden. De correcte beroepsmogelijkheid is haar pas op 28 januari 2011 en slechts op uitdrukkelijk verzoek van haar raadsman meegedeeld. Overigens betwist zij dat in het schoolreglement de correcte beroepsprocedure zou zijn opgenomen, zoals de beroepscommissie stelt.

8. Verwerende partij antwoordt hierop dat verzoekster het schoolreglement voor kennisname heeft ondertekend, zodat zij op de hoogte is van de beroepsmogelijkheden. Zij merkt voorts op dat het schoolreglement wel degelijk vermeldt wie de algemeen directeur is en waar hij gevonden kan worden.

Beoordeling

9. Artikel 35 van het decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur bepaalt:

“Een beslissing of een administratieve handeling met individuele strekking, die beoogt rechtsgevolgen te hebben voor één of meer bestuurden of voor een ander bestuur, wordt slechts geldig ter kennis gebracht als tevens de beroepsmogelijkheden en de modaliteiten van het beroep worden vermeld. Bij ontstentenis daarvan neemt de termijn voor het indienen van het beroep geen aanvang.”

10. Deze bepaling biedt op het vlak van de bestuurlijke rechtsbescherming tegen besluiten met individuele strekking -zoals een tuchtmaatregel tot definitieve verwijdering uit de school- een gewaarborgde informatieplicht die ervan doet blijken dat het zonder belang is of de bestuurde het bestaan van de beroepsmogelijkheid anderszins geacht wordt reeds te kennen, bijvoorbeeld omdat ze als schoolreglement aan de leerling of haar moeder is bezorgd of door hen zelfs voor akkoord werd ondertekend bij aanvang van het schooljaar. Die feitelijke kennis ontslaat het bestuur er met andere woorden niet van om bij de individuele aanzegging van zijn beslissingen overeenkomstig het artikel 35 de beroepsmogelijkheden kenbaar te maken.

11. Bij de aangetekende zending van 18 januari 2011, waarbij de moeder van verzoekster van de definitieve verwijdering uit de school van haar dochter in kennis werd gesteld, is op geen enkele wijze gewezen op de bestaande beroepsmogelijkheden zoals nochtans vereist bij het aangehaalde artikel 35 van het openbaarheidsdecreet.

Volgens voormeld artikel 35 neemt, bij ontstentenis van de mededeling van de beroepsmogelijkheden, de termijn voor het indienen van het beroep geen aanvang.

Ten onrechte werpt verwerende partij verzoekster derhalve in de bestreden eindbeslissing van 2 februari 2011 tegen dat het beroep aan de algemeen directeur laattijdig is ingediend en dus onontvankelijk is.

12. Het besproken middelonderdeel is gegrond.

VI. Anonimisering

13. Met toepassing van artikel 2 van het koninklijk besluit van 7 juli 1997 betreffende de publicatie van de arresten en de beschikkingen van niet-toelaatbaarheid van de Raad van State vraagt de verzoekende partij dat bij de publicatie van het arrest haar identiteit niet wordt opgenomen.

Dit verzoek wordt ingewilligd.

BESLISSING

1. De Raad van State vernietigt de beslissing van 2 februari 2011 van de beroepscommissie van de middenschool De Vierboete van het Gemeenschaps-onderwijs, waarbij de tuchtsanctie van definitieve uitsluiting van XXXX wordt bevestigd.

2. De Raad van State verwerpt het beroep voor het overige.

3. De verwerende partij wordt verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op 175 euro.

4. Bij de publicatie van dit arrest door de Raad van State wordt de identiteit van de verzoekende partij niet bekendgemaakt.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 17 april 2012,
door de Raad van State, XIIe kamer, samengesteld uit:

Dierk Verbiest,	kamervoorzitter,
Johan Lust,	staatsraad,
Geert Van Haegendoren,	staatsraad,
bijgestaan door	
Silja Doms,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Silja Doms

Dierk Verbiest